

**ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΩΝ
ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΦΟΡΕΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ Α.Ε.**

14 Αυγούστου 2020

Προς το Διοικητικό Συμβούλιο
Πελοπόννησος Α.Ε.
Επισκοπή Τεγέας,
22012 ΤΕΓΕΑΣ

14 Αυγούστου 2020

Υπόψη του κ. Σωτηρίου Μουρίκη, Διευθύνοντος Συμβούλου

Αξιότιμε κ Μουρίκη,

Σας υποβάλουμε την παρούσα εργασία αναφορικά με τον Διαχειριστικό Έλεγχο των Προγραμματικών Συμβάσεων, του Φορέα Υλοποίησης Πελοπόννησος Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρία ΟΤΑ (Πελοπόννησος Α.Ε.) βάσει της υπογραφείσας σύμβασης που υπογράφηκε μεταξύ της Εταιρίας μας και της Πελοπόννησος Α.Ε. με ημερομηνία 22 Ιουλίου 2020.

Η παρούσα εργασία παραθέτει:

- α. τα ευρήματά από την εργασία που διενεργήσαμε. Ειδικότερα παραθέτει τα ευρήματα που προέκυψαν από την εξέταση έντεκα προγραμματικών συμβάσεων, που υλοποίησε η Πελοπόννησος Α.Ε., τα οποία καταδεικνύουν την ουσιαστική αθέτηση των απαιτούμενων διαδικασιών.
- β. κατάσταση με τα αποτελέσματα του συνόλου των προγραμματικών συμβάσεων τα οποία δεν αποτυπώθηκαν και δεν παρουσιάστηκαν ορθά στα βιβλία και στις οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας για τα τελευταία χρόνια. Στην Ενότητα Γ της έκθεσης παρατήσετε και η απαραίτητη προσαρμογή των οικονομικών καταστάσεων της εταιρείας. Η συνολική ζημιά που δεν έχει αναγνωριστεί ανέρχεται στο ποσό € 1.552.139,87 και ως εκ τούτου, η αρνητική θέση της εταιρείας την 31η Δεκεμβρίου 2019 ήταν € 1.293.557,64 (31η Δεκεμβρίου 2018 αρνητική θέση € 952.879,36). Συνεπώς, συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 4 του άρθρου 119 του Ν.4548/2018 και θα πρέπει να γίνει αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου κατ' ελάχιστον με το ποσό € 1.281.057,64 έτσι ώστε τα ίδια κεφάλαια να είναι ίσα με το 50% του ελάχιστου μετοχικού κεφαλαίου μίας Α.Ε., ήτοι € 25.000,00. Διαφορετικά η εταιρεία θα πρέπει να τεθεί σε εκκαθάριση.

Οι διαδικασίες που εφαρμόσαμε επικεντρώθηκαν στην σκοπιμότητα και στον τρόπο υλοποίησής τους. Πιστεύουμε ότι η προσέγγιση που ακολουθήσαμε είναι προσανατολισμένη στην λειτουργία των επιχειρήσεων αλλά και των δημόσιων φορέων και επιτρέπει την ευθυγράμμιση των υπηρεσιών μας με τις ανάγκες της

Εισαγωγή (συνέχεια)

δράσεων της Περιφέρειας Πελοποννήσου που υλοποιήθηκαν από την ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ Α.Ε., όπως περιγράφονται κατωτέρω:

- «IRONMAN» με προϋπολογισμό €199.000,00
- «Υποστήριξη Διοργάνωσης 1ης Παμπελοποννησιακής Έκθεσης Εναλλακτικού Τουρισμού 2019» με προϋπολογισμό €84.000,00
- «Συνδυασμένες ενέργειες & συνεργασίες για την ανάπτυξη δράσεων θεματικού τουρισμού στην Πελοπόννησο» με προϋπολογισμό €192.000,00.

2.3 Η **Ενότητα Γ'** συνοψίζει τα αποτελέσματα των προγραμματικών συμβάσεων που υλοποίησε η ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ Α.Ε. για την περίοδο 2013 – 2019

3. Σύνοψη Ευρημάτων

3.1 Τα σημαντικότερα ευρήματα της Ενότητας Α' και Β' αφορούν :

- α) Η υλοποίηση όλων των έργων γίνεται με την κατάτμηση των φυσικού αντικείμενου ούτως ώστε να γίνονται με απευθείας αναθέσεις έως και του ποσού των €40.000 πλέον αναλογούντος Φ.Π.Α. Αυτή η πρακτική δεν μπορεί να θεωρηθεί ως σύννομη βάσει του ν. 4412/2016 και της ομόφωνης απόφασης το Ν.Σ.Κ. υπ' αριθμ. 94/2016.
- β) Οι ανάδοχοι επιλέγονται από το «Μητρώο Συνεργατών» που τηρεί η Πελοπόννησος Α.Ε.. Τα κριτήρια και η διαδικασία εγγραφής στο μητρώο συνεργατών παρουσιάζουν σημαντικές ελλείψεις. Ειδικότερα στο μητρώο συνεργατών της ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ Α.Ε., μπορούν να εγγραφούν φυσικά και νομικά πρόσωπα, υποβάλλοντας ηλεκτρονικά «μία απλή» αίτηση εγγραφής. Η αίτηση περιορίζεται στην συμπλήρωση των προσωπικών στοιχείων (ονοματεπώνυμο, πατρώνυμο, πεδίο παροχής υπηρεσιών, Α.Φ.Μ και Δ.Ο.Υ.), των στοιχείων αλληλογραφίας και τομέα εξειδίκευσης του ενδιαφερόμενου προς εγγραφή. Γίνεται αντιληπτό ότι δεν διενεργείται κανένας τυπικός ή ουσιαστικός έλεγχος την εμπειρίας ή των ακαδημαϊκών ή επαγγελματικών προσόντων των υποψηφίων συνεργατών.
- γ) Τα κριτήρια επιλογής των αναδόχων από το «Μητρώο Συνεργατών» της ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ Α.Ε. είναι ατελή και ελλιπή. Ούτε σε αυτό το στάδιο δεν φαίνεται να διενεργείται κανένας τυπικός ή ουσιαστικός έλεγχος της εμπειρίας ή των ακαδημαϊκών ή επαγγελματικών προσόντων των επιλεχθέντων συνεργατών.
- δ) Στις περισσότερες περιπτώσεις των απευθείας αναθέσεων η περιγραφή και η ανάλυση των ποσοτικών, ποιοτικών χαρακτηριστικών των ζητούμενων υπηρεσιών ή προμηθειών είναι ελλιπέστατη και δεν ζητείται οικονομική ανάλυση των επιμέρους υπηρεσιών και προμηθειών. Το ίδιο ισχύει και στις υποβληθείσες προσφορές. Έχουμε πληροφορηθεί ότι αυτά «συζητιούνται και συμφωνούνται» προφορικά.

Εισαγωγή (συνέχεια)

ε) Τα μέλη της Κοινής Επιτροπής Παρακολούθησης (ΚΕΠ) και της Επιστημονικής Επιτροπής Παρακολούθησης (ΕΕΠ) ορίζονται από την Προγραμματική Σύμβαση. Τα καθήκοντα τους αφορούν στη συστηματική παρακολούθηση τήρησης των όρων της Προγραμματικής Σύμβασης και στην υποβοήθηση της υλοποίησης του αντικειμένου της. Διαπιστώθηκε ότι η ΚΕΠ και η ΕΕΠ δεν εκτελούν επαρκώς τα καθήκοντά τους, όπως αυτά προβλέπονται από τις Προγραμματικές Συμβάσεις.

στ) Τα μέλη της εσωτερικής επιτροπής παρακολούθησης (Επιτροπή Παρακολούθησης και Παραλαβής) ορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ Α.Ε.. Τα καθήκοντα τους αφορούν στην παραλαβή και αξιολόγηση των παραδοτέων από τους εκάστοτε αναδόχους. Η σύσταση της εσωτερικής αυτής επιτροπής γίνεται κατά παρέκκλιση του άρθρου 170 Ν. 4412/2016, καθώς η επιτροπή παρακολούθησης και παραλαβής των έργων και των υπηρεσιών, αποτελείται από τα ίδια πρόσωπα που απαρτίζουν την επιτροπή παρακολούθησης και παραλαβής των έργων και των υπηρεσιών άλλων Προγραμματικών Συμβάσεων. Σύμφωνα με το άρθρο 170 του Ν.4412/2016 «τα μέλη της επιτροπής παρακολούθησης και παραλαβής των εργασιών, θα πρέπει να έχουν κατάρτιση σχετική με το αντικείμενο των εργασιών που καλούνται να παραλάβουν και η επιλογή τους να γίνεται μετά από κλήρωση. Δεν πρέπει να ορίζονται τα ίδια μέλη.»

Διαπιστώθηκε ότι σε όλες τις περιπτώσεις του δείγματος, η επιτροπή παρακολούθησης και παραλαβής των εργασιών δεν διενεργεί κάποιον ουσιαστικό ποιοτικό και ποσοτικό έλεγχο, απλώς βεβαιώνει «την ορθή εκτέλεση των εργασιών» βάσει των ελλιπών εκθέσεων πεπραγμένων των αναδόχων.

ζ) Οι περισσότερες απολογιστικές εκθέσεις της Περιφέρειας αναφορικά με τις προγραμματικές συμβάσεις δεν περιέχουν απολογιστικά αξιολογήσιμα στοιχεία αναφορικά με την επίτευξη των στόχων τους και πως αυτοί θα πρέπει να υλοποιηθούν, τα αποτελέσματα και τα ευρήματα των επί μέρους μελετών και εργασιών. Ουσιαστικά, η Περιφέρεια Πελοποννήσου δεν μπορεί να αξιολογήσει την αποτελεσματικότητα των προγραμματικών συμβάσεων.

η) Τη Γενική Διευθύντρια Εσωτερικής Λειτουργίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου, η οποία έδινε την τελική εντολή εκταμίευσης. Σύμφωνα με το κανονισμό λειτουργίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου (ΦΕΚ 4345 / τεύχος Β' / 30.12.2016) η διεύθυνση οικονομικού με εντολή του Γενικού Διευθυντή Εσωτερικής Λειτουργίας διενεργεί όλες της πληρωμές της Περιφέρειας βάσει των δημοσιονομικών δεσμεύσεων και του προϋπολογισμού μετά από έλεγχο. Δεν φαίνεται να διενεργήθηκε κανένας ουσιαστικός έλεγχος λαμβάνοντας υπόψη τις αδυναμίες που εντοπίστηκαν

Εισαγωγή (συνέχεια)

όσο αφορά την λειτουργία των ΚΕΠ, έλλειψη απολογιστικών εκθέσεων από τις ΚΕΠ και τις εσωτερικές επιτροπές παρακολούθησης και κυρίως τα σημαντικά ελλείματα της Πελοποννήσου, τα οποία ελλείπει άλλων πόρων έχουν καλυφθεί από πλεονάσματα τα οποία έπρεπε να είχαν επιστραφεί εν μέρει στην Περιφέρεια.

- θ) Οι πληρωμές των αναδόχων για τις οποίες συνάπτει συμβάσεις η ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ Α.Ε. γίνονται απευθείας από την ίδια χωρίς την έγκριση, έστω και τυπικής, της επιτροπής παρακολούθησης και παραλαβής των εργασιών ούτως ώστε να βεβαιώνεται το «καλώς έχει». Η κατάσταση των εξωτερικών συνεργατών / αναδόχων που χρειάζεται να πληρωθούν συντάσσεται από ένα εξωτερικό συνεργάτη που εργάζεται ως Διοικητικό Προσωπικό, ο οποίος είναι αγρονόμος-τοπογράφος. Η κατάσταση αυτή εγκρίνεται από το λογιστή της Εταιρίας καθώς και από τον εκάστοτε Διευθύνοντα Σύμβουλο της Εταιρίας..
- ι) Σημειώνεται ότι ο πίνακας του Παραρτήματος Α' περιλαμβάνει τις εξής πολιτιστικές δράσεις που περιλήφθηκαν στο προϋπολογισμό τεχνικών δράσεων.
- ✓ «ΕΞΩΣΤΡΕΦΙΑ 2015» (29/6/2015- 10/9/2015)
 - ✓ «ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ 2016» (22/7/2016- 22/1/2017)
 - ✓ «ΔΙΕΘΝΗΣ ΤΟΠΟΣ» (28/6/2017- 28/10/2017)
 - ✓ «ΑΡΓΟΛΙΚΗ ΓΗ» (18/5/2017- 18/1/2018)

Όλα τα παραπάνω ευρήματα θα μπορούσαν θεωρηθούν ότι είναι σε αντίθεση με τις υποχρεώσεις της Περιφέρειας ως δημόσιου φορέα για **«την χρηστή διοίκηση και συνετή διαχείριση του δημόσιου χρήματος»**.

Σύμφωνα με την αρχή της οικονομικότητας, ως μερικότερης εκδήλωσης της γενικής αρχής της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, η οποία διέπει τη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών και επιβάλλει την εκπλήρωση των σκοπών των Ο.Τ.Α. με την κατά το δυνατόν ελάχιστη επιβάρυνση του προϋπολογισμού τους, εργασίες που εμπíπτουν στα συνήθη καθήκοντα των υπαλλήλων τους δεν επιτρέπεται να ανατίθεται σε τρίτους, με αποτέλεσμα την αδικαιολόγητη οικονομική επιβάρυνση του προϋπολογισμού τους.

Σύμφωνα με το άρθρο 18 του Ν. 4412/2016 παρ. 1.: Οι αναθέτουσες αρχές λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων και η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των διατιθέμενων προς το σκοπό αυτό δημοσίων πόρων.